

Sygn. akt III CZ 20/06

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Strus (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa A.L. i M.F.

przeciwko Powiatowi S. DPS

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 kwietnia 2006 r.,

zażalenia powodów na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 21 października 2005 r., sygn. akt [...],

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 21 października 2005 r. odrzucił skargę kasacyjną powodów od wyroku tego Sądu z dnia 7 czerwca 2005 r., a to z tej przyczyny, że nie została opłacona w terminie.

W zażaleniu na to postanowienie powodowie wnieśli o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Trzeba zauważyć, że wprawdzie postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 8 września 2005 r. odmawiające powodom (omyłkowo w postanowieniu napisano: „wniosku strony pozwanej” – k. 406) zwolnienia od kosztów sądowych (opłaty od kasacji) nie podlega zaskarżeniu zażaleniem (ani kasacją), to jednak okoliczność ta nie zwalniała tego Sądu od rozstrzygnięcia w przedmiocie wniesionego na to postanowienie zażalenia.

W tym stanie rzeczy jest oczywiste, że intencją rozpoznawanego zażalenia jest poddanie kontroli przez Sąd Najwyższy wymienionego postanowienia z dnia 8 września 2005 r. Drogę ku temu otwiera fakt, że nie podlega ono, jak wskazano, zaskarżeniu zażaleniem.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 8 września 2005 r. odmówił powodom zwolnienia od opłaty od kasacji, gdyż, w jego ocenie, złożone przez ich pełnomocnika oświadczenie „nie zawiera dokładnych danych, ani o stanie majątkowym, ani o stanie rodzinnym”. Wychodząc z tego założenia Sąd Apelacyjny z naruszeniem art. 113 k.p.c. (uchylonego z dniem 2 marca 2006 r.) pominął, że powodowie w sprawie dwukrotnie składali przewidziane w § 1 tego przepisu oświadczenia, mianowicie z dnia 15 lutego 2003 r. (k. 85 – 86) oraz z dnia 31 marca 2005 r. (k. 364 – 365), a ponadto, że przedłożyli dowody (k. 90 – 161, 367 – 368) mające wskazywać, że „nie mają dostatecznych środków na koszty sądowe”. Nie można zaś wykluczyć, że te dowody bezzasadnie pominięte przez Sąd Apelacyjny mogły być pomocne w ocenie zasadności wniosku powodów. Sąd ten rozpatrując wniosek powodów powinien je brać pod uwagę pomimo niewskazania ich we wniosku.

Koszty sądowe w sprawach cywilnych, w tym również gospodarczych, mogą stanowić skuteczną barierę uniemożliwiającą stronie wniesienie sprawy do sądu, czy też, jak w sprawie, wniesienie środka zaskarżenia od wydanego już orzeczenia sądowego.

Prawo do sądu nie może być prawem „papierowym”. Oznacza to, że w każdym uzasadnionym przypadku, jeżeli koszty sądowe miałyby stanowić tamę do sądowego rozpatrzenia sprawy, czy też środka zaskarżenia sąd jest obowiązany do takiego rozstrzygnięcia o kosztach, które umożliwi stronie (realnie) ich wniesienie.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu.